

Debreceni Ítéltábla
Gf.IV.30.354/2024/6.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Papp Bálint Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Papp Bálint ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME) felperesnek – dr. Ligárt Anna ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 21.G.40.021/2024/15. számú ítélete ellen az alperes 16. sorszámú fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 57 150 (ötvenhétezer-százötven) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az alperes elnöke fegyelmi eljárást kezdeményezett az alperes egyik tagjával: a felperessel szemben, amelyről az alperes fegyelmi bizottságának elnöke a 2023. szeptember 1. napjára kitűzött fegyelmi tárgyalásra szóló, 2023. augusztus 21-én kelt meghívó megküldésével értesítette a felperest. Ezen a tárgyaláson a felperes nem jelent meg, mert az általa 2023. augusztus 31-én küldött emailben felsorolt tanúkat az alperes fegyelmi bizottsága nem idézte meg. E tárgyalás eredményeként a fegyelmi bizottság a felperest a vadásztársaságból kizárás fegyelmi büntetéssel sújtotta. Ezen elsőfokú határozattal szemben a felperes fellebbezést nyújtott be az alperes közgyűléséhez, amely a 2023. november 3-án meghozott .../2023 (11.03.) számú határozatával a fegyelmi bizottság határozatát hatályában fenntartotta és a fellebbezést elutasította, a .../2023. (11.03.) számú határozatával pedig a fegyelmi bizottság határozatának indokolását is osztotta. A felperes a közgyűlés határozatait 2023. november 16-án vette át.

[2] Az alperesnek a fegyelmi eljárás időpontjában hatályos alapszabálya a tag kizárására vonatkozóan azt tartalmazta, hogy a kizárással a tagsági viszony megszűnik (12.a.). Kizárás csak fegyelmi határozattal, a fegyelmi szabályzatban meghatározott eljárás lefolytatását követően rendelhető el. A kizárásról az intézőbizottság dönt (13.). A kizárásról hozott határozatot 15 napon belül meg kell küldeni az érintett tagnak, egyúttal a határozatban fel kell hívni a figyelmét arra, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napos jogvesztő határidőn belül az intézőbizottsághoz a közgyűlésnek címzett fellebbezést nyújthat be. A fellebbezés ügyében a közgyűlés jár el. A közgyűlés határozata ellen a kézbesítéstől számított 30 napos jogvesztő határidőn belül – ha a döntést törvénysértőnek tartja – keresetet nyújthat be a bírósághoz (15.). A fegyelmi vétségeket, a fegyelmi büntetéseket, valamint a fegyelmi

eljárás részletes szabályait, illetve az I. és a II. fokú szerveket, a jogorvoslati lehetőségeket és annak szabályait a közgyűlés által elfogadott fegyelmi szabályzat állapítja meg (17.). A közgyűlés hatáskörébe tartozik a tag kizárás elleni fellebbezése esetén döntés a tag kizárásáról (22.i.). Az intézőbizottság feladata a vadásztársaság tagjai tagsági jogviszonyának kizárással történő megszüntetéséről történő döntés első fokon (25.i.). Az intézőbizottság elnökének feladata, hogy gyakorolja a részére biztosított fegyelmi jogot (26.j.). A vadásztársaság közgyűlése a tagok közül egy elnökből és kettő tagból álló fegyelmi bizottságot választ, amely közvetlenül a közgyűlésnek felelős. A fegyelmi bizottság feladata a fegyelmi eljárások lefolytatása, a hatáskörébe utalt fegyelmi határozatok meghozatala. Hatáskörére és eljárására a fegyelmi szabályzatban foglaltak az irányadók (32.).

[3] A felperes 2023. december 14-én – jogi képviselő nélkül – keresetlevelet nyújtott be az Ózdi Járásbírósághoz az alperes .../2023. (11.03.) számú közgyűlési határozatának a hatályon kívül helyezése iránt, amelyet a járásbíróság áttett az elsőfokú bírósághoz. Ezt követően a felperes a keresetét – jogi képviselő útján – akként pontosította, hogy álláspontja szerint az alperes alapszabálya nem felel meg a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:70. § (1) és (4) bekezdéseinek, mert nem tartalmazza a kizárási eljárás tisztességes lefolytatását biztosító szabályokat, ezért a keresettel támadott határozat érvénytelen. Állította továbbá, hogy nem követett el fegyelmi vétséget, hanem épp ellenkezőleg: a vadásztársaság törvényes működésének helyreállítása érdekében lépett fel, a vele szemben alkalmazott szankció pedig eltúlzott.

[4] Az alperes elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérte, mert a felperes és a jogi képviselője jelen volt a 2023. november 3-án megtartott közgyűlésen, így tudomást szerzett a keresettel támadott határozatról, ezért az Ózdi Járásbírósághoz 2023. december 14-én benyújtott keresetlevele elkészült. A másodlagos ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy az alapszabálya és a közgyűlés által elfogadott fegyelmi szabályzata megfelel a Ptk. 3:70. § (1) bekezdésének, mert tartalmazza a kizárási eljárást lefolytató szerveket és a tisztességes eljárást biztosító szabályokat. A felperest ezen szabályok betartásával, jogszerűen zárta ki, ezért a kereset alaptalan.

[5] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével az alperes közgyűlésének .../2023. (11.03.) számú határozatát hatályon kívül helyezte és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 226 764 Ft perköltséget.

[6] A határozatát azzal indokolta, hogy a felperes keresetlevele nem késett el. Bár nem vitásan jelen volt a 2023. november 3-án megtartott közgyűlésen, így már ekkor tudomást szerzett a keresettel támadott határozatról, a Ptk. 3:36. § (1) bekezdésében foglalt szubjektív keresetindítási határidőt nem mulasztotta el. E határidő ugyanis – a 4/2003. polgári jogegységi határozatban foglalt iránymutatásnak megfelelően – nem jogvesztő, hanem elévülési jellegű, ezért annak elmulasztását a felperes kimenthette. Az pedig megfelelő kimentési ok volt, hogy az alperes a határozatában tévesen tájékoztatta őt a keresetindítás módjáról és határidejéről, mert e határidő kezdő időpontját nem a határozatról való tudomásszerzéshez, hanem annak kézbesítéséhez kötötte, a perbíróságot pedig nem határozta meg. Erre tekintettel az eljárást a Ptk. 3:36. § (1) bekezdésében foglalt szubjektív keresetindítási határidő elmulasztása miatt nem lehetett megszüntetni, hanem a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 175. § (1) bekezdése alapján úgy kellett tekinteni, mintha a felperes a jogi képviselő útján, azaz joghatályos módon előterjesztett keresetlevelét már eredetileg is az elsőfokú bírósághoz nyújtotta volna be.

[7] A kereset érdemi elbírálása során az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy a Ptk. 3:70. § (1) és (4) bekezdései – eltérést nem engedő módon – két feltétel együttes fennállása esetén engedik meg a tag kizárását. Az egyik feltétel az, hogy az alapszabály tartalmazza a kizárás lehetőségét, a másik pedig az, hogy az alapszabály megfelelően

szabályozza a kizárási eljárás rendjét (PJD2021.7.). Ez utóbbi feltételnek azonban az alperes alapszabálya nem felel meg, mert nem tartalmazza az elsőfokon eljáró szervet, hiszen az intézőbizottság feladata csupán a fellebbezés átvétele. Emellett nem rögzíti a kizárási eljárás tisztességes lefolytatását biztosító szabályokat sem, az ugyanis, hogy e körben a fegyelmi szabályzatra utal, a Szegedi Ítéltábla .../8. számú határozata alapján nem felel meg a Ptk. 3:70. § (1) bekezdésének. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a jogszabálysértő alapszabály alapján elfogadott közgyűlési határozatot hatályon kívül helyezte és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes alperest kötelezte a felperes jogi képviselői díjból álló elsőfokú perköltségének megfizetésére.

[8] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 279. § (1) bekezdését, 276. § (1) és (5) bekezdéseit, a Ptk. 3:35. §-át, 3:37. § (1) bekezdését, valamint a 3:70. § (1) és (4) bekezdéseit. Az alapszabály 12.a., 13., 15., 17., 19., 22., 25., 26., 31. és 32. pontjai ugyanis megnevezik az elsőfokon eljáró szervet: az intézőbizottságot, valamint szabályozzák a jogorvoslati eljárást. A kizárási eljárás egyéb részletszabályait a fegyelmi szabályzat tartalmazza, amely a Győri Ítéltábla .../6. számú ítélete alapján megfelel a Ptk. 3:70. § (1) bekezdésének, az elsőfokú bíróság tehát tévesen állapította meg ennek az ellenkezőjét. Tévedett akkor is, amikor nem vizsgálta meg a kizárás alapját képező fegyelmi vétségeket, amelyek elkövetését a csatolt okirati bizonyítékok kétséget kizáróan igazolják. Mindez elegendő a kereset elutasításához, azt ugyanis a bíróság nem bírálhatja felül, hogy az alperes – autonóm egyesületként – alappal minősítette-e ezeket a magatartásokat fegyelmi vétségnek, valamint arányos szankciót alkalmazott-e a felperessel szemben.

[9] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet indokai alapján történő helybenhagyására irányult. Arra hivatkozott, hogy a Győri Ítéltábla .../6. számú ítélete eltérő tényálláson alapul, az általa elbírált esetben ugyanis az alapszabály azt tartalmazta, hogy a fegyelmi szabályzat annak elválaszthatatlan mellékletét képezi, ilyen rendelkezés azonban az alperes alapszabályában nincs. Abban a tekintetben pedig egységes a bírói gyakorlat, hogy a fegyelmi szabályzatra utalás nem felel meg a Ptk. 3:70. § (1) és (4) bekezdéseinek.

[10] Az ítéltábla a fellebbezés elbírálása során a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján nem lépte át a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátait, nem észlelt ugyanis olyan, a per érdemére kiható eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést, amely a Pp. 370. § (2)-(4) bekezdései alapján erre okot adott volna. Erre tekintettel kizárólag abban foglalt állást, hogy a fellebbezésben kifejtett indokok miatt el kell-e utasítani a felperes keresetét. Ennek eredményeként a fellebbezést alaptalannak találta.

[11] Bár az alperes az elsőfokú eljárás során még állította, hogy a felperes keresetlevele és a Ptk. 3:70. § (1) bekezdésének megsértésére történt hivatkozása elkésett, a fellebbezésében nem támadta az elsőfokú ítélet indokolásának azon részét, amelyben az elsőfokú bíróság ezeket az érveket nem fogadta el. A fellebbezett határozat megváltoztatását kizárólag azért kérte, mert álláspontja szerint az alapszabály megfelel a Ptk. 3:70. § (1) és (4) bekezdéseinek. Erre tekintettel a fellebbezéshez kötött ítéltábla kizárólag azt vizsgálhatta, hogy az alperes utóbbi érvelése helytálló-e [Pp. 370. § (1) bekezdése].

[12] Ennek eldöntése során abból indult ki, hogy az elsőfokú bíróság két okból is ellentétesnek találta az alperes alapszabályát a Ptk. 3:70. § (1) és (4) bekezdéseivel. Az egyik ok az volt, hogy az alapszabály nem határozta meg a kizárási eljárás során elsőfokon eljáró szervet. Ezzel azonban az ítéltábla nem értett egyet. A felperes ugyanis a keresetében nem hivatkozott arra, hogy az alapszabályban nincs benne az elsőfokon eljáró szerv, így e körben az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseten, amellyel megsértette a Pp. 342. § (1) bekezdését. Bár az alperes a fellebbezésében ezt az eljárási szabálysértést nem sérelmezte, arról az ítéltáblának a Pp. 370. § (3) bekezdése alapján nem kellett tájékoztatnia a feleket,

mert e szabálysértés nem hatott ki a per érdemére. Ennek oka az, hogy az alapszabály valójában meghatározta a kizárás tárgyában elsőfokon eljáró szervet. A keresetlevélhez csatolt – a perrel érintett fegyelmi eljárás idején hatályos – alapszabály 13. pontja ugyanis nemcsak azt a rendelkezést tartalmazta, hogy „kizárás csak fegyelmi határozattal, a fegyelmi szabályzatban meghatározott eljárás lefolytatását követően rendelhető el”, hanem azt is, hogy „a kizárásról az intézőbizottság dönt.” Mindez összhangban állt az alapszabály 25.i. pontjával, amely szerint az intézőbizottság feladata „a vadásztársaság tagjai tagsági jogviszonyának kizárással történő megszüntetéséről történő döntés (első fokon).” Erre tekintettel az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy az alapszabályból nem hiányzik a kizárás tárgyában elsőfokon eljáró szerv meghatározása, ezért az e tekintetben nem ellentétes a Ptk. 3:70. § (1) és (4) bekezdéseivel.

[13] E jogszabályok megsértését azonban az elsőfokú bíróság nemcsak emiatt állapította meg, hanem azért is, mert az alapszabály nem tartalmazta a kizárási eljárás tisztességes lefolytatását biztosító szabályokat. Ezzel az érveléssel pedig már az ítéltábla is egyetértett. Kétségtelen, hogy az alapszabály fellebbezésben idézett rendelkezései részletesen szabályozták a tagot kizáró első- és másodfokú határozattal szembeni jogorvoslat rendjét, a jogorvoslati jog szabályozása azonban önmagában nem volt elég a kizárási eljárás tisztességességének biztosításához. Ennek érdekében ugyanis rögzíteni kellett volna az alapszabályban a védelemhez való jog érvényesülését biztosító szabályokat is, amelyek garantálják, hogy az eljárás alá vont tag a védekezésre való felkészüléshez szükséges időben és módon megismerhesse a vele szemben megfogalmazott vádak és az azokat alátámasztó bizonyítékokat, továbbá azokkal szemben – észrevételek, bizonyítékok és indítványok benyújtása útján – szabadon védekezhessen (Győri Ítéltábla .../4. számú ítéletének [31] bekezdése). Ugyancsak az eljárás tisztességességét biztosította volna annak alapszabályi rögzítése is, hogy mely magatartások miatt lehet kizárni egy tagot, továbbá az erre irányuló eljárást milyen objektív és szubjektív határidőben kell megindítani. Ez utóbbi követelményeknek azonban az alapszabály nem vitásan nem felelt meg, hiszen ilyen szabályokat nem tartalmazott. Mivel pedig a Ptk. 3:70. § (1) és (4) bekezdései szerint a tisztességes eljárás garanciáit – eltérést nem engedő módon – az alapszabályban kell meghatározni, e mulasztást az alperes nem orvosolhatta a fegyelmi szabályzatban, az ugyanis – a felperes helyes érvelésével egyezően – nem minősült az alapszabály részének.

[14] A kifejtett okok miatt az elsőfokú bíróság a fellebbezésben hivatkozott jogszabályok megsértése nélkül állapította meg, hogy az alperes alapszabálya és ennek folytán a keresettel érintett kizárási határozat ellentétes a Ptk. 3:70. § (1) és (4) bekezdéseivel, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – az indokolás pontosítása mellett – helybenhagyta.

[15] Az eredménytelenül fellebbező alperes viseli a saját felszámított perköltségét és köteles a másodfokon is pernyertes felperes jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltségének megfizetésére [Pp. 83. § (1) bekezdése]. Ennek összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja és 4/A. § (1) bekezdése alapján – a csatolt ügyvédi megbízási szerződésben kikötött 15 000 Ft/óra díj alkalmazásával – három munkaóra után 45 000 Ft + áfa, azaz 57 150 Ft-ban határozta meg.

Debrecen, 2025. március 17.

Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. a tanács elnöke – előadó bíró, Szilágyiné Dr. Karsai Andrea s.k. bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró